

باسلام و صلوات بر محمد (ص) و آل محمد و با سلام و احترام، ضمن عرض تقدیر و تشکر از جنابعالی و جامعه ی بهداشت و

درمان کشور که در مدت همه گیری Covid_19 در خط مقدم مبارزه با این ویروس منحوس مجاهدتی حماسه آفرین خلق کردید ابراز می دارد لزوم مبارزه هوشمند، خلاقانه و مدبرانه با این همه گیری ما را بر آن داشت تا در جهت دغدغه به کارگیری همه ظرفیت ها ی نهفته در حوزه پزشکی کشور، نکاتی را پیرامون طب سنتی ایرانی در محضر تان متذکر شویم.

حدود ده ماه از شیوع ویروس منحوس کرونا در کشورمان می گذرد؛ ویروسی که تاکنون جان بیش از چهل و پنج هزار نفر از هموطنان مان را گرفته و هزینه های زیادی به حوزه بهداشتی و درمانی کشور تحمیل کرده است. اواخر اسفند ماه سال گذشته بود که در نشست ویدئوکنفرانسی با حضور متخصصان طب سنتی کشورمان و طب سنتی چین، متخصصین چینی به بهره گیری ۹۰ درصد بیماران از درمان ترکیبی طب رایج و طب سنتی در چین اشاره و بهره گیری ترکیبی از درمان های طب سنتی و رایج را از علل کاهش مرگ و میر بیماران کرونا در چین اعلام کردند. در حالی که در مراکز اصلی درمانی کشور با وجود اعتماد کامل نسبت به طب رایج، از ظرفیت طب سنتی در بهبود و پیگیری بیماران کرونایی استفاده نشد!

دکتر مهدی فهیمی پزشک و متخصص طب سنتی اعلام کرد: "ما درخواست داریم حداقل در یکی از بخشهای بیمارستانی کرونا بتوانیم از روش های موفق رایج طب سنتی برای درمان بیماران مبتلا به کرونا استفاده کنیم اما این درخواست تا به امروز با مخالفت وزارت بهداشت مواجه بوده است. راهکار این بود که یک مرکز درمانی را در اختیار متخصصین طب سنتی در حوزه کرونا قرار دهند و رئیس یکی از دانشکده های طب سنتی را به عنوان مدیر آن مجموعه انتخاب کنند و برخی از افراد مبتلا به کرونا را نیز با تمایل خود به طور آزادانه انتخاب کنند که در آن بخش درمان شوند و سپس یک مطالعه علمی صورت می گرفت تا متوجه تاثیر روش های طب سنتی بر درمان کرونا شویم اما جلوی این طرح مفید فایده گرفته شد." در برابر محدودیت ها و کم لطفی ها، طب سنتی تلاش کرده در کنار کارکنان خط مقدم کرونا، در مقابل کرونای عالم گیر برای حفظ سلامت مردم نقش خود را ایفا کند که از جمله ی آن ها می توان به انجام بیش از شصت کارآزمایی بالینی، داروهای مجوز گرفته برای مهار بیماری کرونا و پیگیری روند بیماری بیماران کرونایی مراجعه کننده به متخصصان طب سنتی اشاره کرد.

دکتر علیرضا زاکانی؛ رئیس مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در نامه ای به جنابعالی با اشاره به رتبه پنجم ایران در چاپ مقالات علمی در حیطه طب سنتی و گیاهان دارویی، تأکید کرد: "تضعیف جایگاه دانشگاهی طب ایرانی و کمرنگ کردن پژوهش و کارهای بین رشته ای در مقوله طب سنتی، نه تنها کمکی به حل مسئله نکرده بلکه بستر را برای بروز و نمود جریان های غیر علمی، بیش از پیش فراهم خواهد ساخت. طب سنتی ایران، برگرفته از حکمت و بر پایه خرد جمعی و تجربیات پزشکی قرون مختلف و محصول اندیشه ها و تجربیات گرانقدر به جای مانده از تلاش حکیمان، تحقیقات عالمانه و تجارب ارزشمند حکماء و ستارگان پرفروغ طب سنتی ایران همانند شیخ الرئیس ابن سینا، محمد بن زکریای رازی، علی بن عباس

اهوازی، سید اسماعیل جرجانی، بهاءالدوله رازی و ... است که حدود هشت قرن مرجع دانشگاه های طب در غرب و شرق جهان بوده است. بدین ترتیب واضح است که سهم ایران در شکل گیری و بالندگی دانش پزشکی، بی نظیر است و طب سنتی ایران به عنوان بخشی از حرکت عظیم علمی طب سنتی و مکمل در دنیا، قابل توجه و احترام است و به عنوان یک مزیت علمی فرهنگی کشور، ظرفیت تعاملات آموزشی-پژوهشی بین المللی بالایی دارد و اخیراً و به دنبال پیگیری وزارت بهداشت و ارزیابی مستندات مربوطه از سوی سازمان جهانی بهداشت، به عنوان یک مکتب طب مستقل با نام Persian Medicine به رسمیت شناخته شده است که یک موفقیت بین المللی بزرگ محسوب می شود. طب سنتی در میان توده های مختلف مردم از نوعی مقبولیت فرهنگی برخوردار است و در صورت عدم پاسخ علمی و نظارت شده به مطالبه رو به تزاید مردم برای دریافت خدمات طب سنتی، زمینه برای گروهی از فعالان در نهادهای غیر آکادمیک و ارائه خدمات غیر علمی و آسیب رسان به سلامت مردم فراهم می شود. " دکتر زالی، مسئول ستاد مبارزه با کرونای پایتخت نیز در همین مسئله اشاره کردند: "طبق گزارشات، بالغ بر ۴۰ درصد تماس گیرندگان سامانه ی ۴۰۳۰ در خصوص داروهای طب سنتی سؤال می کنند."

دکتر رضا ملک زاده معاون مستعفی تحقیقات وزارت بهداشت و عضو کمیته اجرایی مطالعه کارآزمایی بالینی برای درمان Covid_19 در سازمان بهداشت جهانی (WHO) خبر داد که با گذشت حدود هشت ماه از انجام این مطالعه کارآزمایی بالینی، نتایج نهایی بررسی ها نشان می دهد که چهار داروی ضد ویروس "رمدسیویر"، "لوپیناویر"، "اینترفرون-بتا" و "هیدروکسی کلروکین" تاثیری بر کاهش طول بستری درمان و مرگ و میر ناشی از بیماری مبتلایان به کرونا بستری در بیمارستان نشان ندادند.

در صورتی که اکثر این داروها قیمت بسیار بالایی برای مردم دارند و عوارض جانبی چشمگیری در پی دارند و جالب تر آن است که هم اکنون نیز این داروها تحت حمایت و توصیه ی وزارت بهداشت قرار دارند! دکتر ایرج حریرچی، معاون کل وزارت بهداشت در تایید این مسئله فرمودند: "تا به امروز اکثر داروهای شیمیایی تجویزی بر درمان بیماری کرونا مؤثر نبوده اند و در بسیاری از کشورها از جمله کشور ما از آن جا که عوارض داروهای ویروسی بسیار بالاست، بخشی از مرگومیرهای کرونا به دلیل عوارض این داروهای تجویزی بوده است." به علاوه، دکتر زهره الهیان نماینده مجلس شورای اسلامی، مهم ترین مزیت رقابتی کشور ما در درمان بیماران کرونایی را، طب سنتی با معرفی روش های اثربخش، کم هزینه و دارای عوارض جانبی پایین در قالب مقالات علمی، عنوان کردند. هم چنین مدیرکل دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت تأکید کرد که اصلاح الگوی غذایی در پیشگیری از ابتلا به کرونا و کاهش شدت بیماری و حتی کاهش مرگومیر ناشی از بیماری بسیار حائز اهمیت است.

در اسناد بالادستی وزارت بهداشت از جمله سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و برنامه ششم توسعه، گسترش و تقویت جایگاه طب ایرانی جزو وظایف این وزارت خانه عنوان شده اما متأسفانه بعضی از مسئولان وزارت بهداشت، اقدام به تخریب همه جانبه ی طب سنتی می کنند. دکتر ملک زاده، معاون مستعفی تحقیقات وزارت بهداشت، طب ایرانی را "عامل ناپایداری نظام بهداشت و محروم کردن مردم از درمان های پیشرفته ی پزشکی مدرن" می دانند! به علاوه ایشان در نامه ای به همراه عده ای دیگر از روسای انجمن های پزشکی، طب سنتی کشور را "خرافات" و "شبه علم" معرفی می کنند و در موضعی که منافع خود را با گسترش دانش طب ایرانی در خطر می بینند، در این نامه خواستار حذف این رشته ی علمی از دانشگاه ها و وزارت بهداشت و جلوگیری از پخش برنامه های طب سنتی در رسانه ها هستند! ایشان معتقد به این موضوع بودند که پنجاه و پنج تا هفتاد درصد مردم باید به تدریج به بیماری کرونا مبتلا شوند نه این که در زمانی محدود تعداد زیادی از جمعیت مبتلا شوند تا بتوان تخت و امکانات کافی را فراهم کرد که یادآور نظریه ی ایمنی دسته جمعی است!

دکتر زهرا شیخی نماینده ی مردم اصفهان در کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی، با اشاره به این که مجلسی ها را به ستاد کرونا راه نمی دهند از وزارت بهداشت و ستاد ملی کرونا در توییت پنج سوال پرسید و نوشت: "چرا ۲۷ درصد نمونه های

تحقیقات بالینی سازمان بهداشت جهانی مربوط به ایران است که تنها ۱ درصد مبتلایان جهانی از کرونا را دارد؟ چرا کشوری که به شدت تحریم دارویی است در پژوهش های ناشناخته روی سلامت در ردیف اول قرار می گیرد؟ چرا تجربه ی تلخ اعتماد به سازمان های ظاهراً جهانی در حوزه ی جمعیت را دوباره با کرونا تکرار می کنیم؟ چرا ترکیب ستاد ملی مبارزه با کرونا و نحوه ی تصمیم سازی آن شفاف نیست؟ چرا از نمایندگان ملت در مجلس هیچ کس عضو این ستاد نیست و از درون آن خبر ندارد؟"

هم چنین ایشان اظهار کرده اند: "برای ظرفیتهای علمی هرگز نباید شرایط دوقطبی ایجاد شود؛ علم راهبردهای مختلفی دارد و زمانی که در بحث سلامت مردم مورد استفاده قرار می گیرد، باید از تمام راهکارهای آن بهره گرفت مخصوصاً در زمان حاضر که شاهد مرگومیر بالایی هستیم. مسئله ی آزار دهنده در جامعه ی علمی امروز کشور ما این است که وقتی طب نوین کارآزمایی یا مطالعاتی در زمینه ی درمان انجام می دهد از نظر برخی از این افراد کاری علمی محسوب می شود اما اگر همین کار توسط متخصصین طب ایرانی صورت گیرد دیگر کار علمی محسوب نمی شود! ۵ درصد کل بودجه ی نظام سلامت کشور باید به طب سنتی اختصاص داده شود که متأسفانه در چند سال اخیر هیچ نوع بودجه ای از سوی وزارت خانه مربوطه به طب سنتی اختصاص داده نشده است... از میان ۶۷ کارآزمایی که از سوی کمیته ی طب ایرانی به وزارت بهداشت تحویل داده شده است این وزارت خانه ۸ مورد از آن ها را تایید کرد و قرار شد که از آن ها در نظام سلامت کشور استفاده کنند که متأسفانه تا به امروز (۷ آبان) هیچ گونه اقدامی در این زمینه صورت نگرفته است..."

با وجود این اظهارنظرها، در بیمارستان های پذیرنده ی بیماران کرونایی، صرفاً درمان های پزشکی نوین در اولویت روش های درمانی قرار دارد و بهره مندی از ظرفیت های غنی طب سنتی جایگاهی در بیمارستان های کشور در این شرایط بحرانی ندارد! از زمان شیوع گسترده کرونا در کشورمان، چرایی عدم به کارگیری مؤثر متخصصین طب ایرانی و روش های درمانی آن در سطح بیمارستان های کشور با وجود مرگومیر بالای بیماران مبتلا به Covid_19، سؤال اصلی کارشناسان و توده مردم از مسئولان نظام سلامت کشورمان بوده است. تا به امروز مسئله ی استفاده از توانمندی های گسترده طب سنتی در درمان بیماران کرونایی در بخش رسمی و بیمارستانی نظام سلامت کشورمان محدود به انجام برخی پژوهش ها و ارائه آنها به مسئولان وزارت بهداشت بوده است! و هنوز هیچ اقدام جدی برای استفاده عملی از طب سنتی در سطح بیمارستان های کشور صورت نگرفته است و هم چنان حتی پس از کارآزمایی های بالینی تایید شده و امتحان پس داده، توصیه به بهره گیری از آن ها مورد تاکید قرار نگرفته است.

تجربه بسیار موفق چین و هند (با ۹۲ درصد بهبودی بیماران) در درمان بیماران کرونایی و کاهش چشمگیر مرگومیر Covid_19 در آن کشورها با استفاده از طب سنتی کشورشان، خود گواه بزرگی بر این حقیقت تلخ است که بی مهری و بی توجهی برخی مسئولان نظام سلامت کشور به طب سنتی ایرانی و عدم استفاده از توانمندی های آزموده شده طب سنتی در درمان بیماران کرونایی تا به امروز جان هزاران نفر از مردم کشورمان را به خطر انداخته و توده ی مردم، با از دست دادن جان عزیزان خود، بهای این مخالفت مسئولان امر با طب سنتی را می پردازند! ظرفیت طب ایرانی، بسیار بیشتر از چهار داروی مجوز گرفته است و قطعاً می تواند با فراهم کردن شرایط مناسب و میدان دادن به طب سنتی، گام های بیشتری برداشت. از جمله اقدامات مورد نیاز می توان به:

۱_ صدور سریع تر مجوز های لازم برای پژوهش ها، روش ها و داروهای کارآزمایی شده برای بهره گیری به موقع از آن ها

۲_ حمایت از تولید گیاهان دارویی و پردازش آن ها به فرآورده های گیاهی (مانند داروها، عرقیات، عصاره ها و...) به جای صادرات خام آن ها

۳_ پوشش بیمه ای هزینه های درمان، دارو و خدمات طب سنتی

۴_ بهره گیری از دانش متخصصان طب سنتی در روند بهبودی بیماران کرونایی در مراکز درمان کرونا اشاره کرد.

در پایان ضمن عرض مجدد خدقوت و خسته نباشید به شما و همه خادمان ملت ایران در حوزه بهداشت و درمان کشور که با جهاد خالصانه و خستگی ناپذیر در خط مقدم جبهه دفاع از سلامت ملت تا پای جان ایستادگی کرده اید و با درود و احترام بی کران به محضر پرفتوح شهدای سلامت (اعلی الله مقامهم)، ابراز می دارد هرآنچه در این مرقومه به استحضارتان رسید، همچون شما، از سر دلسوزی و دغدغه کسانی بوده است که حفظ و اعتلای سلامت مردم عزیز و نیز کارکنان بهداشت و درمان را خواهند و به دور از سوء نیت، خواستار به کارگیری حداکثری ظرفیت های طب سنتی ایرانی هستند.

- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی مشهد
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تربت جام
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی یزد
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی البرز
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی جهرم
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی لرستان
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی مراغه
- بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی جیرفت

